

Școala Creștină "Filadelfia" - Cl. I-XII

Str. Narciselor, nr. 5E - Suceava Tel/fax: 0230-531205
www.filadelfia.ro office@filadelfia.ro O.P. 6 C.P. 50

Cod fiscal: 14687487 Cont: 251105182340021165015 Banca: Banc Post - Suceava

LIMBA FRANCEZA

clasa a X-a

prof. Mihai – I. Crudu

I. SUBSTANTIVUL (LE NOM)

Substantive cu forme speciale pentru feminin

a) membri de familie (grade de rudenie)

l'homme - la femme	le frère - la sœur
le père - la mère	le gendre – la bru
le mari - la femme	l'oncle - la tante
le fils - la fille	le neveu – la nièce
le garçon - la fille	le parrain - la marraine

b) nume de animale

le mouton- la brebis (le bélier)	le cerf - la biche
le bœuf- la vache (le taureau)	le lièvre – la hase
le cheval- le jument (l'étalon)	le mulet - la mule
le porc - la truie (le verrat)	le veau - la génisse
le bouc- la chèvre	le gendre - la bru
le sanglier- la laie	
le singe- le guenon	
le chevreuil- la chevrette	

b) nume de păsări

le coq - la poule
le canard- la cane
le dindon- la dinde
le perroquet- la peruche
le pigeon- la colombe

Substantive cu o singură formă pentru ambele genuri

un (une) élève	un (une) enfant
un (une) camarade	un (une) libraire
un (une) patriote	un (une) propriétaire
un (une) secrétaire	un (une) touriste
un (une) locataire	un (une) violoniste
un (une) bibliothécaire	un (une) pensionnaire
un (une) concierge	un (une) adversaire
un (une) artiste	un (une) collègue
un (une) esclave	un (une) pianiste

Substantive fără formă de feminin

Aceste substantive denumesc, în general, profesii exercitate în trecut exclusiv de bărbați. Femininul acestora se precizează cu ajutorul substantivului **femme**:

un auteur	- une femme auteur
un écrivain	- une femme écrivain
un médecin	- une femme médecin
un juge	- une femme juge
un magistrat	- une femme magistrat
un ingénieur	- une femme ingénieur
un sculpteur	- une femme sculpteur

Pluralul substantivelor compuse

(Le pluriel des noms composés)

Substantive care se scriu într-un singur cuvânt. Substantivele care se scriu într-un singur cuvânt formează pluralul ca și substantivele simple, primind un –s sau –x la forma de singular:

un passeport – des passeports, un gendarme – des gendarmes, un portefeuille – des portefeuilles, un portmanteau – des portmanteaux.

a) la substantivele *bonhomme* și *gentilhomme* amândouă elementele care le compun primesc semnul pluralului: *bonshommes, gentilshommes*, iar *s* din interiorul acestor cuvinte se citește *z*;

b) substantivele: *monsieur, madame, mademoiselle* fac la plural: *messieur, mesdames, mesdemoiselles*.

Atenție: substantivele *madame* și *mademoiselle* se folosesc atunci când ne adresăm persoanelor respective sau când sunt însoțite de numele de familie. În celelalte cazuri, ele sunt înlocuite prin *dame* și *demoiselle*:

*Bonjour **madame** (mademoiselle).*

***Mademoiselle** Gauche demeurait ici.*

dar: *J'ai vu une **dame** et une **demoiselle** qui regardaient les vitrines d'un magasin.*

II. ADJECTIVUL (L'ADJECTIF)

Gradele de comparație ale adjectivelor

(Les degrés de comparaison des adjectifs)

Ca și în limba română, adjectivele calificative cunosc trei grade de comparație: **pozitivul, comparativul și superlativul**.

1. **Pozitivul** (*le positif*) exprimă doar însușirea unei ființe sau a unui lucru:

Cet enfant est appliqué. Mon chien est fidèle.

2. **Comparativul** (*le comparatif*) exprimă:

- O însușire a unei ființe sau a unui lucru pusă în comparație cu aceeași însușire a unei alte ființe sau a altui lucru:

*Paul est **plus** sage **que** Pierre.*

- O însușire comparată cu aceeași însușire a aceleiași ființe sau a aceluiași lucru în momente sau împrejurări diferite:

*Cette année, Paul est **plus** appliqué **que** l'année dernière.*

Potrivit gradului însușirii, comparativul poate fi:

- **De superioritate** (*de supériorité*), care se formează cu ajutorul adverbului de cantitate **plus** (*mai, mai mult*):

*André est **plus** sérieux **que** Victor.*

- **De inferioritate** (*d'infériorité*), care se formează cu ajutorul adverbului de cantitate **moins** (*mai puțin*):

*André est **moins** sérieux **que** Victor.*

3. **Superlativul** (*le superlatif*) exprimă însușirea unei ființe sau a unui lucru privită în gradul cel mai înalt. El poate fi:

a) **Relativ** (*relatif*), când însușirea este pusă în comparație cu aceeași însușire a altor ființe (lucruri) care fac parte din aceeași categorie:

André est le plus sérieux élève de la classe.

b) **Absolut** (*absolu*), când însușirea nu este pusă în comparație, ci este privită într-un grad foarte înalt:

André est un enfant très sérieux.

Superlativul relativ se formează din comparativul de superioritate sau de inferioritate precedat de articolul hotărât **le, la, les**.

Potrivit gradului însușirii, **superlativul relativ** poate fi:

- **De superioritate** (*de supériorité*):

André (Louise) est le (la) plus sage élève de notre classe.

- **De inferioritate** (*d'infériorité*):

André (Louise) est le (la) moins sage élève de notre classe.

Superlativul absolut (*le superlatif absolu*) se formează cu ajutorul adverbilor **très, bien, fort, extrêmement, tout, tout à fait** sau cu unele adverbe terminate în **-ment**:

André est un élève très sérieux.

Mon amie est bien gentille.

Adjective cu grade de comparație neregulate

Pozitiv	Comparativ	Superlativ	Exemple
m. Bon f. Bonne	de super. <i>meilleur(e) que</i> de egalitate <i>aussi bon(ne) que</i> de infer. <i>moins bon(ne) que</i>	relativ: - le (la) meilleur(e) de - le (la) moins bon(ne) de absolut: - très bon(ne)	<i>Paul est meilleur que Jean</i> <i>Il est le meilleur de sa classe</i>
m. Mauvais f. Mauvaise	- plus mauvais(e) <i>que</i> de sup. <i>- pire que</i> de egal. <i>aussi mauvais(e) que</i> de inf. <i>moins mauvais(e) que</i>	s - le (la) plus mauvais(e) relativ de - le (la) pire i - le (la) moins mauvais(e) de absolut très mauvais(e)	<i>Le mensonge est pire que la méchanceté.</i> <i>L'hypocrisie est un des pires défauts.</i>
m. Petit f. Petite	de sup. <i>plus petit(e) que</i> <i>moindre que</i> de egal. <i>aussi petit(e) que</i> de inf. <i>moins petit(e) que</i>	relativ $\left\{ \begin{array}{l} s \left\{ \begin{array}{l} - le (la) plus petit(e) de \\ - le (la) moindre \\ i \left\{ \begin{array}{l} - le (la) moins petit(e) de \end{array} \right. \end{array} \right. \\$ absolut très petit(e)	<i>Il a un petit défaut.</i> <i>Le défaut de sa sœur est moindre que le sien.</i> <i>C'est le moindre de ses défauts.</i>

Adjectivul demonstrativ (*L'adjectif démonstratif*)

Cuvintele **ce, ces, cet**, care determină substantive, arătând ființele sau lucrurile despre care este vorba, sunt *adjective demonstrative*.

Formele adjectivelor demonstrative sunt:

Numărul	Genul	Formele	Exemple
Singular	Masculin	ce + consoană sau h aspirat cet + vocală sau h mut	Ce crayon est rouge J'aime ce héros Cet enfant est sage Regardez cet homme!
	Feminin	cette	Cette femme est très aimable
Plural	Masculin	ces	Ces mouchoirs sont blancs.
	Feminin		Ces petites filles sont gentilles.

Adjectivele numerale (*Les adjectifs numéraux*)

Cuvintele **trois cents, neuf millions, la première, cinquante, la seconde, cent quinze, la troisième, deux cent soixante-seize** sunt adjective numerale.

Adjectivele numerale sunt cardinale (care denumesc numerele) și ordinale (care exprimă ordinea, locul pe care îl ocupă ființele sau lucrurile într-un șir).

Adjectivele numerale cardinale (*Les adjectifs numéraux cardinaux*)

Adjectivele numerale cardinale sunt:

1	un	11	onze	21	vingt et un	51	cinquante et un
2	deux	12	douze	22	vingt-deux	60	soixante
3	trois	13	treize	23	vingt-trois	61	soixante et un
4	quatre	14	quatorze	30	trente	70	soixante-dix
5	cinq	15	quinze	31	trente et un	71	soixante et onze
6	six	16	seize	32	trente-deux	72	soixante-douze
7	sept	17	dix-sept	40	quarante	73	soixante-treize
8	huit	18	dix-huit	41	quarante et un	74	soixante-quatorze
9	neuf	19	dix-neuf	42	quarante-deux	75	soixante-quinze
10	dix	20	vingt	50	cinquante	76	soixante-seize
77	soixante-dix-sept			500	cinq cents		
78	soixante-dix-huit			501	cinq cent un		
79	soixante-dix-neuf			502	cinq cent deux		
80	quatre-vingts			600	six cents		
81	quatre-vingt-un			601	six cent un		
82	quatre-vingt-deux			602	six cent deux		
90	quatre-vingt-dix			700	sept cents		
91	quatre-vingt-onze			701	sept cent un		
92	quatre-vingt-douze			702	sept cent deux		
100	cent			800	huit cents		
101	cent un			801	huit cent un		
102	cent deux			802	huit cent deux		
110	cent dix			900	neuf cents		
111	cent onze			901	neuf cent un		
120	cent vingt			902	neuf cent deux		

170	cent soixante-dix	1.000	mille
180	cent quatre-vingts	1.001	mille un
190	cent quatre-vingt-dix	1.011	mille onze
200	deux cents	1.100	mille cent
201	deux cent un	1.101	mille cent un
202	deux cent deux	1.200	mille deux cents
300	trois cents	1.201	mille deux cent un
301	trois cent un	2.000	deux mille
302	trois cent deux	10.000	dix mille
400	quatre cents	100.000	cent mille
401	quatre cent un	1.000.000	un million
402	quatre cent deux	1.000.000.000	un milliard

III. PRONUMELE (LE PRONOM)

Pronumele adverbiale
(*Les pronoms adverbiaux*)

EN, Y

- *Je croyais que vous vouliez vous écarter de la réalité.*

- *Mon romancier voudra s'en écarter, mais moi, je l'y ramènerai sans cesse.*

Cuvintele en și y – adverb la origine – care țin locul complementelor de la réalité se numesc pronume adverbiale. După cum se vede:

- en înlocuiește un substantiv precedat de prepoziția de:

Il voudra s'en écarter (de la réalité).

- y înlocuiește un substantiv precedat de prepoziția à:

Je l'y ramènerai (à la réalité).

Întrebuințarea pronumelor adverbiale
(*L'emploi des pronoms adverbiaux*)

EN

En are valoare de adverb atunci când ține locul unui adverb de loc (de là – de acolo):

Venez-vous de là-bas? – Oui, j'en viens (de là).

Est-ce qu'il sortait d'ici? – Oui, il en sortait (d'ici).

Ca pronume corespunzând pronumelor de persoana a III-a precedate de prepoziția de (de lui, d'elle, d'eux, d'elles, de cela) se folosește – în general – pentru lucruri și înlocuiește un substantiv care îndeplinește în propoziție următoarele funcții:

a) Complement circumstanțial de loc (valoare adverbială) introdus prin prepoziția de:

Est-elle rentrée de l'école? - Oui, elle en est rentrée.

b) Complement indirect introdus prin prepoziția de (după verbe ce se construiesc cu prepoziția de, ca: avoir besoin de, parler de etc):

Es-tu sûr de la réussite? - Oui, j'en suis sûr.

c) Complement direct (cu valoare partitivă) precedat de articolul partitiv du, de la sau de articolul des cu sens partitiv sau nehotărât:

Avez-vous bu du café? - Oui, j'en ai bu.

Je vous ai apporté des fruits. Prenez-en.

Notă: Uneori se folosește și pentru persoane:

Il a des amis et il en aura toujours.

Obs: Dacă substantivul este precedat de articol hotărât, pronumele en se înlocuiește cu pronumele personal le, la, les:

Avez-vous mangé des fruits? – Oui, je les ai mangé.

d) Complement direct (cu valoare partitivă) însoțit de:

- Articolul hotărât un, une:

A-t-il reçu des lettres? – Oui, il en a reçu une.

- Un numeral cardinal:

As-tu acheté des cravates? – Oui, j'en ai acheté une.

Notă: Se poate folosi și pentru persoane:

Avez-vous des frères? – Oui, j'en ai trois.

- Un adverb de cantitate sau o expresie cantitativă:

Cet enfant aime le chocolat et il en mange beaucoup.

Notă: Se poate folosi și pentru persoane:

Avez-vous rencontré des élèves? – Oui, j'en ai rencontré une foule.

Et des malades, vous en avez beaucoup?

- Un pronume nehotărât:

J'ai reçu des pommes et j'en ai mangé plusieurs.

Notă: Se poate folosi și pentru persoane:

J'ai vu des touristes français. J'en ai connu quelque-uns.

Obs.: În cazul acesta, en poate substitui și:

- un nume predicativ:

Vous vouliez connaître mes sœurs. Voilà, celle-ci en est une.

- un subiect real al unui verb impersonal:

Y avait-il des spectateurs au théâtre? – Oui, y / en avait beaucoup.

Pronumele posesive

(Les pronoms possessifs)

Formele pronumelui posesiv sunt:

Număr Posesori	Pers	Un singur obiect		Mai multe obiecte	
		masculin	feminin	masculin	feminin
Un posesor	1	le mien	la mienne	les miens	les miennes
	2	le tien	la tienne	les tiens	les tiennes
	3	le sien	la sienne	les siens	les siennes
Mai mulți posesori	1	le nôtre	la nôtre	les nôtres	
	2	le vôtre	la vôtre	les vôtres	
	3	le leur	la leur	les leurs	

Pronumele demonstrative

(Les pronoms démonstratifs)

Forme: pronumele demonstrative prezintă două rânduri de forme: *simple* și *composée*.

Forma	Singular			Plural	
	masculin	feminin	neutru	masculin	feminin

Simple		ce lui	c elle	ce (c')	c eux	c elles
Compose	< de apropiere	celui-ci celui-là	celle-ci celle-là	ceci cela (ça)	ceux-ci ceux-là	celles-ci celles-là

Întrebuințarea pronumelor demonstrative (L'emploi des pronoms démonstratifs)

Forme simple:

Pronumele demonstrative simple nu pot fi întrebuințate singure. Ele sunt întotdeauna urmate, fără a fi legate prin liniuță, de:

1) Un pronume relativ (*qui, que, don't*):

*Nous ne sommes plus avec **ceux** qui veulent posséder le monde, mais avec **ceux** qui veulent le changer* (aceaia care).

*Ce n'était pas moi **celui** dont on parlait.*

*:**Celle-là** seule qui sera sage aura pour récompense une poupée.*

*Ce roman este **celui-là** même que je cherchais.*

2) De prepoziția **de** (mai rar de alte prepoziții):

*L'art grec n'est pas un art de solitude, mais **celui** d'une communion avec le cosmos.*

*Les chambres des enfants se trouvaient tout en haut; au dessous, la chambre de ma tante et **celle** de mon oncle.*

Obs.: a) În limba franceză contemporană, pronumele demonstrativ poate fi urmat chiar de un adjectiv sau de un participiu (prezent sau trecut):

*Voilà deux gros souliers pareils à **ceux** trouvés là-haut.*

b) Când se referă la un substantiv exprimat, pronumele demonstrativ se folosește numai pentru persoane, cu sensul de "**omul, oamenii**":

***Celui** qui ne voit s'appelle aveugle.*

***Ceux** qui vivent ce sont ceux qui luttent.*

Forme compuse:

Pronumele demonstrative compuse se folosesc:

1) Pentru a desemna ființe și lucruri ce se află în fața ochilor noștri, pe care le putem arăta și care se găsesc:

- La distanțe diferite (marcând *apropierea* și *depărtarea*):

*Cet enfant est plus sage que **celui-là** (cet enfant-là).*

*De ces deux maisons, **celle-ci** est plus belle que **celle-là**.*

*De tous les élèves de cette classe, **ceux-ci** sont les plus appliqués (cet enfant-là).*

- La distanță egală (marcând *preferința*, *alegerea*):

*J'aime toutes ces chemises, mais je préfère **celle-ci**.*

*De tous ces chapeaux, je choisis **celui-là**.*

Când exprimă alegerea, pronumele de apropiere și cel de depărtare se pot folosi unul în locul altuia.

2) Pentru a desemna ființe și lucruri ce nu se află în fața noastră; în acest caz, adverbul **ci** marchează ultimul termen menționat în frază, iar **là**, pe cel exprimat înainte:

*L'ouvrier et le paysan sont utiles à la société: **celui-ci** (le paysan) travaille la terre, **celui-là** (l'ouvrier) travaille dans l'usine.*

IV. VERBUL (LE VERBE)

Le plus que parfait - est formé à l'aide de l'imparfait de l'auxiliaire et le participe passé de verbe à conjuguer:

Avoir	être
J'avais + le participe passé	J'étais + le participe passé
Tu avais	Tu étais
Il avait	Il était
Nous avions	Nous étions
Vous aviez	Vous étiez
Ils avaient	Ils étaient

Ex : j'avais eu (été)
J'étais venu

Le Futur - est formé à l'aide de l'infinitif des verbes et les terminaisons :

Ai , as , a , ons , ez , ont				
Chanter	Dire	Aller	Pouvoir	Savoir
Je chanterai	Je dirai	J'irai	Je pourrai	Je saurai
Tu chanteras	Tu diras	Tu iras	Tu pourras	Tu sauras
Il chantera	Il dira	Il ira	Il pourra	Il saura
Nous chanterons	Nous dirons	Nous irons	Nous pourrons	Nous saurons
Vous chanterez	Vous direz	Vous irez	Vous pourrez	Vous saurez
Ils chanteront	Ils diront	Ils iront	Ils pourront	Ils sauront

Devoir	Voir	Vouloir	Faire	avoir
Je devrai	Je verrai	Je voudrai	Je ferai	j'aurai
Tu devras	Tu verras	Tu voudras	Tu feras	tu auras
Il devra	Il verra	Il voudra	Il fera	
Nous devons	Nous verrons	Nous voudrons	Nous ferons	être
Vous devrez	Vous verrez	Vous voudrez	Vous ferez	je serai
Ils devront	Ils verront	Ils voudront	Ils feront	tu seras

Le conditionnel présent - est formé à l'aide de l'infinitif des verbes et les terminaisons :
ais , ais , ait , ions , iez , aient

Etre		Avoir		
Je serais	Nous serions	J'aurais	Nous aurions	chanter - je chanterais
Tu serais	Vous seriez	Tu aurais	Vous auriez	faire - je ferais
Il serait	Ils seraient	Il aurait	Ils auraient	partir – je partirais

Le conditionnel passé - est formé à l'aide de le conditionnel présent de l'auxiliaire et le participe passé du verbe a conjuguer.

Partir	Chanter	Faire
Je serais parti	J'aurais chanté	J'aurais fait
Tu serais parti	Tu aurais chanté	Tu aurais fait
Il serait parti	Il aurait chanté	Il aurait fait

Verbe impersonale ***(Verbes impersonnels)***

Il pleut, il est (cu înțelesul de il y a "există"), il n'y a pas (nu există), il tombe de la neige (cade zăpadă), peu importe (puțin interesează), n'importe (nu interesează) sunt forme verbale impersonale.

Verbele impersonale sunt cele care se folosesc la persoana a III-a singular, fără referire la vreun subiect determinat.

1. Falloir (a trebui) este verbul impersonal cel mai des folosit în limba franceză:

Il faut que tout le monde travaille.

2. O serie de verbe impersonale propriu-zise exprimă fenomene ale naturii: pleuvoir (a ploua), neiger (a ninge), tonner (a tuna), grêler (a cădea grindină), bruiner (a bura), brumer (a cădea negură), geler (a îngheța, a fi ger), éclairer (a fulgera).

Aceste verbe nu se întrebuițează decât la modul infinitiv și la persoana a III-a singular de la toate timpurile și modurile, însoțite de pronumele neutru il: il pleut (plouă), il neige (ninge), il tonne (tună) etc.

Câteodată de ce: c'était pendant la Révolution.

Alteori, nici de ce, nici de il: n'importe, qu'importe?

O serie de locuțiuni verbale impersonale se formează cu ajutorul verbului *faire* urmat de un adjectiv sau de un substantiv. Ele exprimă în general starea timpului:

Il fait	<i>beau (temps)</i>	este (timp) frumos
	<i>mauvais (temps)</i>	este (timp) urât
	<i>froid</i>	este frig
	<i>chaud</i>	este cald
	<i>sec</i>	este uscat
	<i>frais</i>	este răcoare
	<i>jour</i>	este ziua
	<i>nuit</i>	este noapte
	<i>du vent</i>	este vânt

La timpurile compuse, toate verbele impersonale propriu-zise se conjugă cu auxiliarul *avoir*: *il a neigé, il avait plu* etc.

Expresiile impersonale *il y a* (se află, există), *il s'agit* (este vorba) și *il est question* (este vorba) sunt foarte des folosite în vorbirea curentă:

Il s'agit d'un honnête homme (este vorba despre un om de treabă)

Il est question d'un exercice d'algèbre (este vorba despre un exercițiu de algebră).

Il n'est pas de son métier (nu există meserie proastă).

Il n'y a pas de fumée sans feu (până nu faci foc nu iese fum).

Există unele verbe impersonale care, prin transformare, se folosesc sub formă impersonală, în expresii precedate de pronumele neutru *il* (subiect gramatical) și urmate sau nu de un subiect real, la singular sau la plural:

sembler *Il semble* – se pare

convenir *Il convient* – se cuvine

tomber *Il tombe de la neige* – cade zăpadă

souffler *Il souffle un vent du nord* – suflă un vânt dinspre nord

venir *Il venait chaque jour des amis me voir* – veneau în fiecare zi prieteni să mă vadă

permettre *Il n'est pas permis à tout le monde d'avoir des dons pour la musique* – nu este dat întregii lumi să aibă darul muzicii.

Cu “être”:

Il est	<i>probable</i>	este probabil
	<i>possible</i>	este posibil
	<i>temps</i>	este timpul
	<i>bon</i>	este bine
	<i>juste</i>	este drept

Verbele impersonale (Les verbes impersonnels)

Verbele impersonale *neiger* (a ninge), *grêler* (a bate grindina), *geler* (a îngheța, a fi ger), *tonner* (a tună), se folosesc la aceleași moduri și timpuri ca *falloir* și *pleuvoir*, dar sunt verbe regulate.

Verbele impersonale se mai numesc și unipersonale, deoarece se folosesc numai la persoana a III-a singular, deși pronumele personal *il* care le însoțește nu reprezintă un subiect determinat:

Il faut (trebuie), *il pleut* (plouă), *il tonne* (tună), *il neige* (ninge), *il grêle* (cade grindină) etc.

V. Adverbul (L'adverbe)

Adverbele sunt cuvinte invariabile care stau pe lângă un verb, un adjectiv, un alt adverb sau chiar pe lângă o prepoziție. Locul lor variază în funcție de necesitate, de stil, de simetrie sau de armonie a frazei. Rolul lor este de a pune în relief anumite sensuri, de a da unele nuanțe exprimării:

Il marche vite. Je reviendrais tout de suite. Elle est très attentive. Nous marchons fort lentement.

Grupul de cuvinte având valoarea unui adverb se numește locuțiune adverbială:

tout à coup (deodată), *tout de suite* (îndată), *de temps en temps* (din când în când) etc.

Adverbele exprimă în general:

- modul (*bien, lentement, tour à tour* etc) și sunt adverbe de mod (*adverbes de manière*);
- locul (*ici, là, loin* etc) - adverbe de loc (*adverbes de lieu*);
- timpul (*maintenant, à présent, hier* etc) - adverbe de timp (*adverbes de temps*);
- cantitatea (*beaucoup, peu, plus, assez* etc) și sunt adverbe de cantitate (*adverbes de quantité*);
- afirmația (*oui, certes* etc) și sunt adverbe de afirmație (*adverbes d'affirmation*);
- interogația (*pourquoi, comment* etc) - adverbe de interogație (*adverbes d'interrogation*);
- negația (*non, ne... pas*) - adverbe de negație (*adverbes de négation*);
- îndoiala (*sans doute*) - adverbe de îndoială (*adverbes de doute*).

Adverbe de mod (Adverbes de manière)

Adverbele de mod arată felul cum se săvârșește acțiunea verbului și au rol de complement circumstanțiale.

Adverbele de mod sunt:

- derivate din adjective cu sufixul *-ment*: *utile – utilement*;
- simple (primare): *bien, mal, ainsi, même (chiar), ensemble (împreună), debout, comment, plutôt (mai degrabă), vite, volontiers (bucuros)*, ș.a.

La aceste feluri de adverbe putem adăuga:

a) O serie de locuțiuni adverbiale de mod, frecvent folosite în limba modernă: *à merveille (de minune)*, *de bon gré (de bună voie)*, *en vain (în zadar)*, *à dessein (într-adins)*, *à tort (pe*

nedrept), à loisir (pe-ndelete), à propos (la timp), de même (tot așa), côte à côte (alături), (en) tête à tête (între patru ochi), petit à petit (încet, încet), tour à tour (rând pe rând).

Elle chante à merveille. Ils s'avancent côte à côte (petit à petit).

b) Unele adjective întrebuințate ca adverb de mod: bas, fort, haut, bon, clair, mauvais.

Parlez bas.

Ils tiennent bon (ei rezistă). Ça sent bon (miroase plăcut).

Ça sent mauvais (miroase urât). Je vois clair (văd limpede).

Adverbe de cantitate *(Adverbes de quantité)*

Adverbele de cantitate exprimă:

- cantitatea, excesul: beaucoup (mult), assez (destul), peu (puțin), trop, plus, moins, autant, si (atât), davantage, environ, quelque, à peu près, tellement, tant.

Il a beaucoup parlé. C'est beaucoup, c'est trop.

Il est moins grand que toi. Ils ont à peu près trois kilos de sucre. Le loup est si (tellement) méchant.

Adverbele beaucoup, peu, tant, autant, assez, plus, moins urmate de un substantiv se construiesc cu de și corespund adesea unor adjective din limba română:

Beaucoup de livres (multe cărți).

Peu de pommes (puține mere).

BEAUCOUP (mult) poate modifica un verb (Ex.: Il a beaucoup parlé) sau un comparativ (Ex.: Il viendra beaucoup plus tard).

Beaucoup poate fi folosit și singur și atunci are sensul unui pronume:

Beaucoup m'encouragèrent (mulți mă încurajară).

PEU (puțin) este des folosit în limba familiară în expresiile: un peu (un pic), un petit peu, un tout petit peu, cu valori cantitative.

Il est un peu gourmand. Tu manges un tout peu de pain.

PLUS și MOINS comparative ale adverbelor beaucoup, peu stau pe lângă verbe, adjective sau adverb:

Il marche plus (moins) vite que moi. Il est plus (moins) gai que sa sœur. Elle souffre moins (plus), maintenant.

PLUS poate fi înlocuit cu davantage în acest din urmă exemplu.

PLUS se folosește în expresii ca: de plus en plus (din ce în ce mai mult). Tot așa și moins: de moins en moins (din ce în ce mai puțin).

Ele se folosesc și repetat: plus... plus, moins... moins (cu cât mai mult cu atât, cu cât mai puțin cu atât).

Plus il travaille plus il est heureux. Plus il a des qualités plus il est modeste.

Dar aceasta se poate exprima și prin:

Il est d'autant plus modeste qu'il a plus de qualités (este cu atât mai modest cu cât are mai multe calități).

AUSSI (la fel de) se întrebuințează în fața adjectivelor și adverbelor:

Il est aussi sage que sa sœur. Tu marches aussi vite que lui.

TRÈS (foarte) ajută la formarea superlativului absolut: très grand, très bien.

Dar în limba familiară este des folosit și fără comparație:
Il est très en vogue.

Adverbe de loc (*Adverbes de lieu*)

Adverbele de loc indică poziția în spațiu. Adverbele de loc marchează:
Apropierea și depărtarea: ici, là, ça et là, près, loin:
a) *locul în spațiu*: partout, nulle part, ailleurs, devant, derrière, à droite, à gauche, à côté, en avant, en arrière;
- înălțimea: haut, bas, dessus, dessous, au-dessus, au-dessous, au milieu;
- interiorul (exteriorul): dedans, dehors.
b) *locul unde se află cineva sau unde merge cineva*: ici, là, ailleurs, près, loin, dedans, dehors etc.
c) *locul de unde vine cineva* (cu ajutorul prepoziției de): de loin, d'ici, de là, de dehors etc.
locul unde merge cineva (cu ajutorul prepoziției par): par ici, par là etc.

Obs.: *devant* și *derrière* pot fi prepoziții – devant la maison, derrière moi.
Ici, là, d'ici là, loin au uneori valori temporale:
Exemple: **Jusqu'ici je ne l'ai pas entendu parler** (Până acum nu l-am auzit vorbind).

VI. Felul propozițiilor (*Les propositions*)

Propozițiile, după formă, sunt afirmative, negative, interogative, exclamative și imperative.

Obs.: Din punctul de vedere al stării afective a subiectului, propozițiile pot fi enunțative și afective.

Schema propozițiilor după forma lor

Propoziția (La proposition)	Ce exprimă	Modul folosit	Exemple
Afirmativă (affirmative)	un fapt real, o acțiune, o calitate	indicativ	<i>L'amour propre est le plus grand de tous les flatteurs. Il a descendu l'escalier. Tu es très belle. L'homme est né bon.</i>
Negativă (négative)	neagă un fapt	indicativ condițional imperativ	<i>Ne mens pas! L'homme n'écrit rien sur le sable à l'heure où passe l'aquillon.</i>
Interogativă (interrogative)	---	---	---
Exclamativă (exclamative)	indignarea, mirarea, uimirea, admirația, regretul, dorința	indicativ condițional conjunctiv infinitiv	<i>Vive la paix! Moi, le haïr? O ciel! Grammaire est prise à contresens par toi. Oh! quel amas d'incertitudes! Oh! qu'il est beau monsieur. Ils</i>

Imperativă (impérative)	etc. o poruncă, un sfat, un îndemn, o rugămintă	imperativ conjunctiv	<i>souffriraient tant! Comme je voudrais le voir!</i> <i>Sortez vite! Soyez obéissants! Cultivez les fleurs. Faites-moi la grâce de m'écouter!</i>
------------------------------------	--	-------------------------	---

Bibliografie:

- Baci, Ioan – *Gramatica limbii franceze*, Editura ECHINOX, Cluj, 1997
- Dospinescu, Vasile; Manolache, Simona-Aida – *Précis de grammaire (théorie et pratique)*, Editura Universității „Stefan cel Mare”, Suceava, 2003
- Gorunescu, Elena – *Le verbe, le nom, le pronom, l’adverbe dans des exercices*, Editura științifică și enciclopedică, București, 1979
- Grégoire, Maia; Thiévanaz, Odile – *Grammaire du français*, Cultura francesă, pe site-ul www.scribd.com
- Lascu, Gheorghe – *Verbe franceze. Tabele de conjugare*, Editura ECHINOX, Cluj, 1992
- Niculiță, I. – *Manual de conversație în limba franceză*, Editura Științifică, București, 1973
- Pierret-Antoni, Ana; Saraș, Marcel; Ștefănescu, Mihai – *Limba franceză. Curs practic I*, Editura Științifică, București, 1970
- *** – *Mica gramatică a limbii franceze*, pe site-ul www.scribd.com